

Saistošie noteikumu Nr. 2025/25
“Grozījumi Aizkraukles novada domes 2021. gada 21. oktobra
saistošajos noteikumos Nr. 2021/15
“Par Aizkraukles novada pašvaldības atbalstu audžuģimenēm”
PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi”: Saistošo noteikumu mērķis ir paaugstināt pašvaldības pabalstu apmēru audžuģimenē ievietota bērna uzturam. 1.2. problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi: 02.12.2025. Aizkraukles novada Sociālais dienests saņēmis informāciju no Labklājības Ministrijas par plānotajiem grozījumiem Ministru kabineta 2018. gada 26. jūnija noteikumos Nr. 354 "Audžuģimenes noteikumi". Grozījumi paredz, ka pabalsta apmērs bērna uzturam par bērnu līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai nedrīkst būt mazāks par 50 % no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas; par bērnu vecumā no septiņiem gadiem – nedrīkst būt mazāks par 60 % no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas. Grozījumi Ministru kabineta noteikumos stāsies spēkā ar 2026. gada 1. janvāri. 1.3. pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums: Šobrīd spēkā esošais regulējums paredz, ka ikmēneša pabalsts bērna uzturam ir 45 procentu apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas par bērnu līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai un 50 procentu apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai. 1.4. ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība: Pašvaldībai ir pienākums ievērot juridiskā spēka hierarhiju un nodrošināt Ministru kabineta noteiktās prasības. Neieviešot jauno regulējumu, iestāsies pretruna starp dažāda juridiskā spēka tiesību normām. 1.5. iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības: Nav alternatīvu.												
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1. saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus: <table><tr><th>Pabalsts</th><th>Aprēķins</th><th>Izmaksas euro</th></tr><tr><td>Ikmēneša pabalstu bērna uzturam par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai.</td><td>2 bērni * 390 euro * 12 mēneši</td><td>9 360</td></tr><tr><td>Pabalstu bērna uzturam par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.</td><td>15 bērni * 468 euro * 12 mēneši</td><td>84 240</td></tr><tr><td colspan="2">Izdevumu plāns 2026.gadam:</td><td>93 600</td></tr></table>	Pabalsts	Aprēķins	Izmaksas euro	Ikmēneša pabalstu bērna uzturam par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai.	2 bērni * 390 euro * 12 mēneši	9 360	Pabalstu bērna uzturam par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.	15 bērni * 468 euro * 12 mēneši	84 240	Izdevumu plāns 2026.gadam:		93 600
Pabalsts	Aprēķins	Izmaksas euro											
Ikmēneša pabalstu bērna uzturam par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai.	2 bērni * 390 euro * 12 mēneši	9 360											
Pabalstu bērna uzturam par bērnu vecumā no septiņiem gadiem līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.	15 bērni * 468 euro * 12 mēneši	84 240											
Izdevumu plāns 2026.gadam:		93 600											

	2.1.1. samazina vai palielina ieņēmumu daļu: Ieņēmumu daļa palielinās. 2025 .gadā šim mērķim ieņēmumi plānoti 14 965 euro, savukārt 2026. gadā 56 160 euro. 2.1.2. samazina vai palielina izdevumu daļu: Ņemot vērā, ka izdevumu plāns ir indikatīvs un var mainīties atbilstoši pieprasījumam, var secināt, ka pašvaldības izdevumu daļa būtiski nepalielinās. Veicot grozījumus, izdevumu plāns šim mērķim nākamajā gadā palielināsies apmēram par 20%, taču kopējais izdevumu pieaugums ir nebūtisks. 2.1.3. ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām): Izdevumi neietekmē citas pašvaldības budžeta pozīcijas. 2.2. informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6. sadaļu). Jaunu darba vietu veidošanu saistošie noteikumi neparedz.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību: Palielinot atbalstu audžuģimenēm Aizkraukles novadā, tiks uzlabota bērnu, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē, sociālā labklājība un dzīves apstākļi, veicinot viņu attīstību, emocionālo labsajūtu, integrāciju sabiedrībā un iespējas augt ģimeniskai videi pietuvinātā vidē, tādējādi mazinot šo bērnu sociālās atstumtības risku. 3.2. ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība: Nav attiecināms. 3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi: 3.3.1. ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību”: Nav attiecināms. 3.3.2. nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā: Nav attiecināms. 3.3.3. radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā: Nav attiecināms. 3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā: Nav attiecināms. 3.5. ietekme uz konkurenci:

	Nav attiecināms.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālās palīdzības pabalstus, personai ir jāvēršas Aizkraukles novada Sociālajā dienestā (tai skaitā teritoriālajās vienības un attālinātajos klientu pieņemšanas punktos Aizkraukles novada pagastu pakalpojumu centros) vai arī jāiesniedz iesniegums izmantojot elektroniskos saziņas kanālus. 4.2. galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību: Lai saņemtu saistošajos noteikumos minētos sociālos palīdzības pabalstus, personai jāievēro procedūras posmi, kuri ir noteikti esošo saistošo noteikumu 4. punktā. Saistošie noteikumi nemaina līdzšinējo materiālo pabalstu saņemšanas kārtību. 4.3. paredzētās administratīvo procedūru izmaksas: 4.3.1. saimnieciskās darbības veicējiem: Nav paredzētas. 4.3.2. fiziskajām personām: Nav paredzētas. 4.3.3. nevalstiskā sektora organizācijām: Nav paredzētas. 4.3.4. budžeta finansētām institūcijām: Nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	5.1. pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi: Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta devīto daļu pašvaldību autonomā funkcija ir nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 11. punktu pašvaldību autonomā funkcija ir īstenot bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību un interešu aizsardzību. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 36. panta otrā daļa nosaka, ka Pašvaldība palīdz audžuģimenēm bērnu audzināšanā un nodrošina nepieciešamos sociālos pakalpojumus. Audžuģimenei ir tiesības saņemt līdzekļus bērna uzturam. Ministru kabinets nosaka līdzekļu apmēru bērna uzturam. 2018. gada 26. jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr. 354 "Audžuģimenes noteikumi" 78. punkts nosaka, ka pabalstu bērna uzturam audžuģimenei izmaksā no tās pašvaldības budžeta līdzekļiem, kura noslēgusi līgumu ar audžuģimeni. 5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.): Lai īstenotu saistošajos noteikumos paredzēto, Pašvaldība ir izveidojusi iestādi Aizkraukles novada Sociālais dienests, kura organizē sociālo darbu, nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un administrēšanu un ir atbildīga par valsts deleģēto funkciju pašvaldībai sociālās aizsardzības jomā izpildi.

	Sociālās palīdzības pabalstu administrēšanu nodrošina Sociālās palīdzības nodaļa. Saistošo noteikumu īstenošanā iesaistīta Aizkraukles novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Finanšu un grāmatvedības nodaļa, kas veic sociālās palīdzības pabalstu izmaksu un Juridiskā nodaļa, kas sniedz konsultatīvu atbalstu saistošo noteikumu piemērošanā. Saistošie noteikumi neparedz uzlikt jaunus pienākumus vai uzdevumus esošajiem darbiniekiem, kā arī neparedz izveidot jaunas darba vietas.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija: Saistošo noteikumu izpildi nodrošina Aizkraukles novada Sociālais dienests un Aizkraukles novada pašvaldības Centrālā pārvalde. Jaunu institūciju izveidi, esošo likvidāciju vai reorganizāciju saistošie noteikumi neparedz. 6.2. izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2. sadaļā norādīto): Sociālās palīdzības pabalstus, kas attiecas uz ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem organizē Aizkraukles novada Sociālā dienesta Sociālās palīdzības nodaļas darbinieks, kas specializējies šo jautājumu risināšanā.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1. vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai: Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa – bērnu, kas atrodas ārpusģimenes aprūpē, sociālās labklājības, dzīves apstākļu un emocionālās labsajūtas uzlabošanai, kā arī viņu iespēju augt ģimeniskai videi pietuvinātā vidē – sasniegšanas nodrošināšanai, un tie paredz tikai nepieciešamos pasākumus šī mērķa īstenošanai. 7.2. samērīguma tests: 7.2.1. vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai: Pašvaldība nodrošina Pašvaldību likumā noteikto funkciju izpildi. 7.2.2. vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai: Nav saudzējošāku līdzekļu.. 7.2.3. vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša: Pašvaldības rīcība, izstrādājot saistošos noteikumus ir samērīga atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām un normatīvo aktu hierarhijai.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā: Sabiedrības pārstāvji nav iesaistīti konsultācijās saistošo noteikumu izstrādes procesā. 8.2. izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli):

	Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46. panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2025. gada 3. decembra līdz 2025. gada 17. decembrim publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Par saistošo noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu sabiedrības priekšlikumi vai iebildumi nav saņemti.
--	--

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

Leons Līdums